

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar: promemorian Sekretess till skydd för enskilda som lämnat stödförklaringar enligt EU:s nya förordning om det europeiska medborgarinitiativet (Ku2019/02015/RS)

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i promemorian "Sekretess till skydd för enskilda som lämnat stödförklaringar enligt EU:s nya förordning om det europeiska medborgarinitiativet". I promemorian föreslås att sekretess ska gälla i verksamhet med att kontrollera och intyga stödförklaringar som har lämnats enligt EU:s nya, 2019 års, förordning om det europeiska medborgarinitiativet. Sekretessen ska gälla för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider men. Motsvarande sekretessbestämmelse finns redan idag i offentlighets- och sekretesslagen för motsvarande uppgifter som lämnats enligt föregångaren, 2011 års, förordning.

I promemorian redogörs för de argument som fanns för sekretess gällande 2011 års förordning. Det konstateras i promemorian att det inte finns någon anledning att göra någon annan bedömning avseende 2019 års förordning.

Journalistförbundet anser dock fortsatt att intresset av insyn väger tyngre än intresset av att skydda uppgifter om enskildas personliga förhållanden när det gäller medborgarinitiativ. Så här skrev Journalistförbundet i vårt remissvar avseende 2011 års förordning:

"Att enskilda medborgare ges möjlighet att genom medborgarinitiativ påverka politiska beslut är positivt. Den som på detta sätt bidrar till den demokratiska utvecklingen ska i de fall personen hindras i sin politiska gärning skyddas från hot och andra trakasserier. Enligt Journalistförbundet är det ytterst en fråga för de rättsvårdande myndigheterna att säkerställa att den som använder sin yttrandefrihet för driva politiska frågor inte tystas.

Möjligheten för enskilda att påverka politiska beslut är inte något nytt. Möjligheten att lämna medborgarförslag och folkinitiativ har funnits sedan 90-talet. Några liknande regler om sekretess finns inte i dessa fall och var inte heller något som diskuterades vid införandet av dessa institut.¹

Journalistförbundet kan inte se att utredningen visat att behovet av sekretess överväger behovet av insyn när det gäller medborgarinitiativ. Journalistförbundet avstyrker därför förslaget i sin helhet."

Som framgår av ovan anser Journalistförbundet fortsatt att insynsintresset väger tyngst. Journalistförbundet avstyrker därmed förslaget och anser istället att regeringen bör arbeta för att den aktuella sekretessbestämmelsen på sikt ska kunna avskaffas.

*Ulrika Hyllert
Förbundsordförande
Journalistförbundet*

¹ Ds 2016:2 Några frågor om offentlighet och sekretess, sid 99.